

PATVIRTINTA
Jonavos rajono savivaldybės
mero 2023 m. rugsėjo 1 d.
potvarkiu Nr. 1B-343

JONAVOS JANINOS MIŠČIUKAITĖS MENO MOKYKLOS PRADINIO DAILĖS FORMALŪJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jonavos Janinos Miščiukaitės meno mokyklos pradinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą (toliau – Programa) įgyvendina Jonavos Janinos Miščiukaitės meno mokykla (toliau – Mokykla).
2. Mokyklos kodas 190310156, mokyklos teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Mokyklos savininkė – Jonavos rajono savivaldybė, grupė – neformaliojo vaikų švietimo mokykla ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokykla.
3. Mokyklos adresas – Žeimių g. 6, Jonava LT55149.
4. Programą parengė direktoriaus 2023 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V1-48 „Dėl darbo grupės atnaujintų ugdymo programų parengimui patvirtinimo“ sudaryta darbo grupė.

II SKYRIUS PROGRAMOS PAVADINIMAS IR PATVIRTINIMAS

5. Programos pavadinimas – pradinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programa, programos kodas Neformaliojo švietimo programų registre –110200180. Vaikų švietimo ugdymo kryptis – dailė, tipas pagal paskirtį – formalųjį švietimą papildančio ugdymo programa.
6. Programa yra parengta vadovaujantis Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetu finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-4., Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-554, Mokyklos nuostatais patvirtintais Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. 1TS-209.
7. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme apibrėžtas sąvokas.

III SKYRIUS PROGRAMOS TRUKMĖ

8. Programa yra nuosekli ir ilgalaikė, jos trukmė – 3 metai, mokomasi nuo 4 iki 6 akademinį valandų per savaitę (mokymosi valandų skaičius per savaitę nustatomas Mokyklos ugdymo plane).

IV SKYRIUS TIKSLINĖ GRUPĖ

9. Programa yra skirta 7-9 metų mokiniams.
10. Gebėjimų patikroje tikrinama ir įvertinama mokinių plastinės raiškos gebėjimų – spalvų, proporcijų, kompozicijos suvokimo lygis.

V SKYRIUS PROGRAMOS PRITAIKYMAS ĮVAIRIŲ UGDYMO POREIKIŲ TURINTIEMS MOKINIAMS

11. Programa pritaikoma įvairių ugdymosi poreikių mokiniams. Visi mokykloje dirbantys mokytojai yra išklaušę 60 akad. val. trukmės Specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kursą, geba diferencijuoti ir individualizuoti mokymo turinį.

12. Pradinio dailės ugdymo programa skiriama suteikti mokiniams dailės raiškos suvokimą, padėti mokiniams įgyti dailės žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.

13. Pamokose naudojami dailės kūrinių reprodukcijų rinkiniai, mokytojų sukaupti ugdytinių darbų metodiniai fondai ir modelių rinkiniai, kita mokomoji ir metodinė literatūra, virtualūs vaizdo įrašai, lenta (interaktyvi lenta, vaizdo projektorius), įvairios kitos priemonės.

VI SKYRIUS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

14. Programos tikslas – padėti mokiniams įgyti dailės kompetencijos pradmenis, nuosekliai ir sistemingai ugdyti jų meninius gebėjimus, individualumą, kultūrinį sąmoningumą, estetinę nuovoką, tenkinti dailės pažinimo ir raiškos poreikius.

15. Programos uždaviniai:

15.1. atskleisti ir plėtoti kūrybinius dailės raiškos gebėjimus;

15.2. supažindinti ir ugdyti gebėjimą naudotis įvairiomis dailės raiškos meninėmis bei techninėmis priemonėmis;

15.3. suteikti galimybę mokiniams plėsti vaizduojamąją patirtį, ją panaudoti savo išgyvenimų ar idėjų vaizdavimui;

15.4. ugdyti domėjimąsi savo krašto ir pasaulio kultūra, paveldu, šiuolaikiniais meniniais reiškiniiais, analizuoti, interpretuoti, vertinti kūrybą.

VII SKYRIUS KOMPETENCIJOS PASIEKIMAI IR JŲ (ĮSI) VERTINIMAS

16. Mokantis pagal Programą, ugdomos kompetencijos:

16.1. asmeninės – savęs pažinimas, pasitikėjimas savimi, savęs vertinimas, saviraiška, atsakomybė už savo veiksmus;

16.2. socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos – veikdami grupėje mokiniai mokosi bendrauti, bendradarbiauti, konstruktyviai spręsti konfliktus, siekti asmeninių ir bendrų tikslų, ugdomi savivertę, empatiškumą ir savitvardą, mokosi saugiai elgtis;

16.3. kultūrinės, kūrybiškumo ir iniciatyvumo – ugdomas mokinių kūrybinis mąstymas, mokymaisi vizualiai interpretuoti įvairias temas mokiniai jas tyrinėja, siūlo idėjas dėl jų atlikimo, kritiškai ir kūrybiškai jas vertina, kūrybą pristato visuomenei.

16.4. dalykinės – specifinių sričių žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, požiūris į veiklos kokybę.

16.5. pilietiško – kurdami darbus valstybei svarbiomis temomis ugdomi pilietinį tapatumą, įsipareigoja gerbti Lietuvos nepriklausomybę;

17. Baigę programą, mokiniai:

17.1. gebės savarankiškai imtis iniciatyvos, atrasti savo stiprybes ir talentus, prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi arba kitą veiklą. konstruktyviai veikti, bendradarbiauti su kitais žmonėmis;

17.2. turės specifinių kompetencijų – dailės žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, estetinių dailės ypatybių suvokimas, atpažinimas ir mokėjimas jomis pasinaudoti;

17.3. bus pasirengę ir motyvuoti tęsti mokymąsi pagal pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą.

17.4. gebės suvokti ir vertinti kultūrinę realiją, dalyvauti kultūriniame gyvenime, puoselėti ir plėtoti kultūrinį paveldą, suvokti ir vertinti įvairias dailės kultūros formas ir reiškinius;

18. Mokinių pasiekimai vertinami vadovaujantis mokyklos direktoriaus patvirtintu, Mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu.

19. Vertinant atsižvelgiama į kiekvieno mokinio individualią brandą, galimybes, padarytą asmeninę pažangą. Vertinimui pasitelkiami iš anksto su mokiniais aptarti, visiems (mokytojui, mokiniui, jo tėvams, globėjams, rūpintojams) aiškūs ir korektiškai taikomi vertinimo kriterijai. Įvertinant pabrėžiama, kokią individualią pažangą mokinys padarė.

20. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo formos – darbų peržiūra/paroda – pusmečių pabaigoje vyksta darbų peržiūros/parodos, kurių reikalavimai pateikiami prie kiekvieno dailės ugdymo programos priedo.

21. Baigusiems Programą mokiniams išduodamas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyto pavyzdžio neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimas.

VIII SKYRIUS TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

22. Programą sudaro šie branduolio dalykai:

22.1. Dailės pažinimas ir raiška (1 priedas);

22.2. Dailės pažinimas ir reflektavimas (2 priedas).

23. Programa įgyvendinama taikant individualizuoto grupinio mokymosi formas.

24. Minimalus mokinių skaičius grupėje – 8.

25. Programos įgyvendinimui naudojama mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:

25.1. dailės dalykams pritaikytos klasės su molbertais, stovais, stalais, specialiu apšvietimu ir įranga – keramikos degimo krosnimi, grafikos spausdinimo staklėmis ir kt.;

25.2. kompiuterinė, demonstracinė įranga;

25.3. vaizdinė, informacinė ir metodinė medžiaga bei priemonės;

25.4. mokinių darbams eksponuoti pritaikytos erdvės su ekspozicine įranga.

26. Mokant ir mokantis derinamos klasikinė tradicija ir šiuolaikiniai ugdymo principai:

26.1. aktualumo – siūlomų veiklų pasiūla skirta socialinėms, kultūrinėms, asmeninėms, edukacinėms, profesinėms ir kitoms kompetencijoms ugdyti;

26.2. demokratiškumo – mokytojai, tėvai ir mokytojai yra bendro ugdymosi proceso kūrėjai, kartu identifikuoja poreikius;

26.3. individualizavimo – ugdymas individualizuojamas pagal kiekvienam vaikui reikalingą kompetenciją, atsižvelgiant į jo asmenybę, galimybes, poreikius ir pasiekimus;

26.4. kūrybingumo ir iniciatyvumo – ugdomas mokinių kūrybinis mąstymas, atsakomybės už savo mokymąsi prisiėmimas, meninės raiškos pasiekimų pristatymo visuomenei gebėjimai.

27. Pamokose taikomi aktyvūs, mokinių mąstymą ir savarankiškumą skatinantys metodai, kūrybiškos darbo formos. Mokiniai skatinami išsakyti savo sumanymus, idėjas, įsivertinti.

IX SKYRIUS PROGRAMOS SUDERINAMUMAS SU FORMALIOJO ŠVIETIMO PROGRAMA

28. Siekiant užtikrinti Programos dermę su kitomis dailės ugdymo programomis, programos trukmė, dalyvių amžius, rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos, veiklos sritys, mokinių pasiekimai siejami su pagrindinio ir vidurinio ugdymo dailės dalyko bendrąja programa. Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama dailės ugdymą tęsti, renkantis pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, kitą dailės neformaliojo vaikų švietimo programą.

DAILĖS PAŽINIMAS IR RAIŠKA

1. Dailės pažinimo ir raiškos paskirtis – suteikti dailės suvokimo pradmenis ir formuoti pradinius dailės raiškos įgūdžius.

2. Dailės pažinimo ir raiškos tikslas – ugdyti gebėjimus dailės priemonėmis perteikti regimąjį bei vaizduotės pasaulį, įgyti kūrybos proceso suvokimo pradmenis.

3. Dailės pažinimo ir raiškos uždaviniai:

3.1. ugdyti pradinius grafinės, spalvinės, erdvinės raiškos įgūdžius;

3.2. formuoti pradinius įgūdžius, dirbant su skirtingomis medžiagomis bei priemonėmis, supažindinti su įvairiomis technikomis;

4. Dailės pažinimo ir raiškos veiklos sritys – spalvinė, grafinė ir erdvinė raiška.

5. Dailės pažinimo ir raiškos mokymas:

5.1. 1 klasėje mokomasi po 4 akademines valandas per savaitę;

5.2. 2 klasėje mokomasi po 6 akademines valandas per savaitę;

5.3. 3 klasėje mokomasi po 6 akademines valandas per savaitę

5.4. valandos dailės pažinimo ir raiškos veiklos sritims skiriamos mokyklos nuožiūra (numatomos mokyklos ugdymo plane). Atsižvelgiant į mokyklos ugdymo bazę, tradicijas, ugdymo poreikius bei aktualijas, veiklos sritys gali būti integruojamos;

5.5. programai įgyvendinti ugdymas organizuojamas grupėje;

5.6. gali būti sudarytos mobilios grupės;

5.7. užsiėmimai gali būti organizuojami gamtoje, muziejuose, galerijose ir kt.;

5.8. derinami informaciniai ir kūrybiniai metodai;

5.9. ugdymas individualizuojamas, lanksčiai pritaikant užduotis, laiduojant mokinio gebėjimų plėtotę bei poreikius, ugdomas pastabumas, nestandartiškas kūrybinis mąstymas, skatinama stebėti aplinkinį pasaulį, gamtos reiškinius, dailės kūrinius;

5.10. atsižvelgiant į mokinio mokymosi pasiekimus ir gebėjimus, gali būti koreguojama ugdymosi trukmė ir ugdymo turinys.

6. Dailės pažinimo ir raiškos dalyko mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – spalvinė, grafinė ir erdvinė raiška.
Nuostata – įsitraukti į kūrybos procesą. Vizualizuoti savo idėjas piešiant, tapant ar lipdant. Išbandyti skirtingas medžiagas ir technikas. Pasitikėti savo meniniais gebėjimais ir drąsiai kurti. Domėtis savo krašto kultūra.
Esminis gebėjimas: kelti ir įgyvendinti vizualias idėjas, išbandant grafines, spalvines, erdvines raiškos priemones bei technikas.

7. Dailės pažinimo ir raiškos turinio apimtis:

7.1. spalvinė, grafinė ir erdvinė raiška:

7.1.1. komponavimas plokštumoje, erdvinės formos kūrimas, formų komponavimas tarpusavyje; teminės kompozicijos, natūrmortas, peizažas, portretas, abstrakti, siužetinė kompozicija. Nesudėtingi funkcionalūs objektai. Natūra ir meninis vaizdas. Esminių natūros bruožų perteikimas. Kūrinio idėja, perteikiama nuotaika. Kūrybinės interpretacijos, remiantis natūra, tautodaile, profesionaliuoju menu;

7.1.2. tapymas gvašu, akvarele. Piešimas pieštuku, tušu, kreidelėmis, pastele, anglimi, sangina ir kt. Lipdyba iš molio, plastilino, gipso formavimas, erdvinių formų kūrimas lankstant, konstravimas iš įvairių medžiagų, papjė mašė. Karpymas, lankstymas, aplikacija, koliažas, grotžas, atspaudai, nesudėtingos grafikos technikos, įvairios mišrios bei eksperimentinės technikos ir kt.

7.1.3. pagrindinių, papildomų chromatinių ir achromatinių spalvų maišymas, atspalviai, šiltos – šaltos, šviesios – tamsios spalvos, nuotaikos kūrimas spalvomis. Taškas, linija, dėmė, tonas, štrichas, tekstūra. Geometrinės ir gamtinės formos, paviršiaus charakteris, faktūra, reljefas, įspaudai, funkcionalios formos. Ritmas, statika – dinamika, simetrija – asimetrija, kontrastas – niuansas.

I klasė	
Mokymo pobūdis: grupinė pamoka.	
Dalyko turinys	Temos
<p>Įvairios grafinės darbo priemonės, atlikimo technikos. Linijos, taško ir dėmės santykio analizavimas.</p> <p>Spalvos ir linijinio ritmo pajautimas.</p> <p>Žinių, įgūdžių ir kūrybiškumo derinimas.</p> <p>Grafinės raiškos priemonių pažinimo plėtojimas, mokymas taikyti tarpusavyje.</p> <p>Simetriškos ir asimetriškos formos.</p> <p>Netradicinių spalvinių priemonių panaudojimas.</p> <p>Meninės raiškos priemonių pažinimo plėtimas, mokėjimas taikyti savo kūryboje.</p> <p>Kūrybiškumo ugdymas laisva tema.</p> <p>Pasirinktų motyvų, supančios aplinkos analizavimas.</p> <p>Semtis vizualių idėjų stebint tautodailės ir profesionaliojo meno kūrinius.</p> <p>Skulptūros medžiagų ir priemonių pažinimas.</p> <p>Formos suvokimo bei erdvinio vaizdavimo gebėjimų ugdymas, išbandant natūralias, dirbtines ir gamtines medžiagas, pasitelkiant įvairias lipdymo technologijas.</p> <p>Nuoseklus erdvinės formos ir formos plastikos kūrimo įgūdžių lavinimas, stilizuojant bei kūrybiškai interpretuojant natūros objektus.</p> <p>Kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas.</p> <p>Aplinkos, pasirinktų motyvų analizavimas.</p>	<p>Taškas, linija, dėmė.</p> <p>Grafinės techninės pratybos, eskizavimas, kūrybiniai darbai.</p> <p>Ritmas grafikoje.</p> <p>Grafinės techninės pratybos, eskizavimas, kūrybiniai darbai</p> <p>Piešimo įgūdžių formavimas.</p> <p>Teminės kompozicijos, eskizavimas, kūrybiniai darbai</p> <p>Tapybos technikų įvairovė.</p> <p>Guašo ir akvarelės technikos.</p> <p>Netradiciniai tapymo būdai. Pūtimas, štapavimas.</p> <p>Spalvinės pratybos, eskiziniai projektai, kūrybiniai darbai.</p> <p>Netradicinių spalvinių priemonių panaudojimas.</p> <p>Spalvinės pratybos, kūrybiniai darbai.</p> <p>Skulptūrinių medžiagų įvairovė. Molio formavimo technologijos. Supažįstama su skulptūros plastinės raiškos elementais ir priemonėmis. Išaiškinamos sąvokos: plokštuma, paviršiaus faktūra, reljefas, erdvinė struktūra, forma, masė, konstrukcija.</p> <p>Eksperimentavimas ir žaidimai. Gilinamasi į medžiagos, formos ir formos plastikos tarpusavio dermę, formos ir ją supančios erdvės, formos ir funkcijos santykį. Gamtinių objektų stilizavimas. Faktūrų kūrimas.</p> <p>Formuojamas individualus meniškumo, plastinės interpretacijos vidinis poreikis tikslingam plastinių ir techninių raiškos priemonių panaudojimui</p> <p>Įvairių technikų jungimas, eksperimentai, žemės menas.</p>
Darbų skaičius per mokslo metus	Įgytų gebėjimų patikrinimo (vertinimo) formos
4–8	I ir II pusmečių pabaigose vyksta darbų peržiūros/parodos:

	eksponuojami 1–3 darbai, geriausiai atspindintys mokinių individualią pažangą.
<p>Vertinimas: mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami pagal mokykloje patvirtintą Mokinių mokymosi pasiekimų ir vertinimo tvarką. Mokinių pasiekimams vertinti taikoma įskaityta/neįskaityta sistema kiekvieno pusmečio darbų peržiūrų metu. Akcentuojama individuali pažanga, lyginami dabartiniai mokinio pasiekimai su ankstesniais.</p> <p>Ugdymo metodika: ugdomi pradiniai grafinės, spalvinės, erdvinės raiškos įgūdžiai, dirbant su skirtingomis medžiagomis bei priemonėmis.</p> <p>Naudojama literatūra: „Meno istorijos ir dailės pažinimo pagrindai“; D. Widhocher „Vaikų piešinių interpretacija“; H. Harrison „Kaip piešti ir tapyti“; L. Pridotkienė „Piešimo ir kompozicijos pagrindai“; J. Adomonis „Nuo taško iki sintezės“.</p>	
II klasė	
Mokymo pobūdis: grupinė pamoka.	
Dalyko turinys	Temos
<p>Simetriškos ir asimetriškos formos.</p> <p>Meno raidos pažinimas, mąstymo ir raiškos siejimas.</p> <p>Matavimas, proporcijos, įkomponavimas, tarpusavio kūnų santykis, erdvė, šešėliai, šviesa.</p> <p>Stebėjimo ir analizavimo įgūdžiai</p> <p>Plėsti grafinės raiškos priemonių pažinimą ir mokėjimą jas taikyti, derinti tarpusavyje</p> <p>Spalvų derinimas, maišymas, tonų šviesumas, tamsumas.</p> <p>Įvairių atspalvių išgavimas, maišant pagrindines ir papildomas spalvas.</p> <p>Susipažinimas su įvairiomis medžiagomis, skirtingomis darbo priemonėmis, technikomis.</p> <p>Plėsti meninės raiškos priemonių pažinimą ir mokėjimą taikyti savo kūryboje.</p> <p>Kūrybiškumo ugdymas laisva tema. Tęsti meno raidos pažinimą, sieti mąstymą ir raišką.</p> <p>Mokytis savo sumanymus perteikti eskizu – piešiniu.</p> <p>Kompozicijos vientisumas, originalumas.</p> <p>Skulptūros medžiagų ir priemonių pažinimas.</p> <p>Erdvinio mąstymo formavimas.</p> <p>Erdvinio vaizdavimo gebėjimų ugdymas, išbandant natūralias, dirbtines ir gamtines medžiagas, pasitelkiant įvairias lipdymo technologijas.</p>	<p>Simetrija, asimetrija.</p> <p>Eskizavimas, kūrybiniai darbai.</p> <p>Paprastų geometrinių kūnų piešimas.</p> <p>Eskizavimas.</p> <p>Natiurmortas.</p> <p>Piešimo įgūdžių formavimas.</p> <p>Įvairių grafinių technikų panaudojimas.</p> <p>Teminės kompozicijos, eskizavimas, kūrybiniai darbai.</p> <p>Spalvinės pratybos (įvairiomis priemonėmis).</p> <p>Techniniai spalviniai pratimai, kūrybiniai darbai.</p> <p>Netradicinių spalvinių priemonių panaudojimas.</p> <p>Netradiciniai tapymo būdai. Pūtimas, šlampavimas.</p> <p>Techniniai spalviniai pratimai, eskizavimas, kūrybiniai darbai.</p> <p>Teminės (pasirinktos) kūrybinės kompozicijos.</p> <p>Spalviniai eskizai, kūrybiniai darbai.</p> <p>Skulptūrai naudojamų medžiagų įvairovė, darbo priemonės ir darbo sauga.</p> <p>Lipdyba iš molio, plastilino, konstravimas iš įvairių netradicinių medžiagų.</p> <p>Erdvinių kompozicijų kūrimas.</p> <p>Pagrindiniai keramikos gaminių formavimo būdai- iš vientiso molio gabalo, iš molio volelių, iš molio žvynelių.</p> <p>Paviršiaus dekoravimo būdai.</p> <p>Sąvokos: tautodailė, ritmas, ornamentas, dekoras.</p> <p>Įvairių technikų jungimas, eksperimentai, žemės menas.</p>
Darbų skaičius per mokslo metus	Įgytų gebėjimų patikrinimo (vertinimo) formos
4–8	I ir II pusmečių pabaigoje vyksta darbų peržiūra/paroda:

	eksponuojami 1–2 darbai, geriausiai atspindintys mokinių individualią pažangą.
<p>Vertinimas: mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami pagal mokykloje patvirtintą Mokinių mokymosi pasiekimų ir vertinimo tvarką. Mokinių pasiekimams vertinti taikoma įskaityta/neįskaityta sistema, kiekvieno pusmečio darbų peržiūrų metu. Akcentuojama individuali pažanga, lyginami dabartiniai mokinio pasiekimai su ankstesniais.</p> <p>Ugdymo metodika: gebėjimai ugdomi įvairiomis dailės priemonėmis, perteikiant regimąjį pasaulį, įgyjant kūrybos proceso suvokimo pradmenis.</p> <p>Naudojama literatūra: „Meno istorijos ir dailės pažinimo pagrindai“; L. Pridotkienė „Piešimo ir kompozicijos pagrindai“; J. Adomonis „Nuo taško iki sintezės“; J. Hokušienė „Tautodailė“; H. Harrison „Kaip piešti ir tapyti“; „Grafikos technikos“; R. Kučinskienė „Dailės terapija“; R. Čarna „Grafika – piešiniai“; A. Nekrašiuvienė „Mobilioji plastika“.</p>	
III klasė	
Mokymo pobūdis: grupinė pamoka.	
Dalyko turinys	Temos
<p>Meninės raiškos priemonių pažinimas, mokėjimas taikyti savo kūryboje.</p> <p>Mokyti tonų įvairovės pasirinkimo, spalvų perėjimo, niuansų įvairovės.</p> <p>Vizualių idėjų įgyvendinimas, išbandant spalvinę priemonę.</p> <p>Natiurmorto komponavimo principai lape.</p> <p>Analizuoti kaip spalva, potėpiu bei tonu sukuriama faktūra, medžiagiškumas, erdvės iliuzija.</p> <p>Teminės kompozicijos svarba.</p> <p>Formų, figūrų komponavimas lape.</p> <p>Supančios aplinkos stebėjimas.</p> <p>Spalvų įvairovė, niuansai, kontrastai.</p> <p>Plėsti spalvinės išraiškos priemonių pažinimą ir mokėjimą jas taikyti kūryboje.</p> <p>Erdvinės raiškos priemonių pažinimas ir gebėjimas jas taikyti savo kūryboje.</p> <p>Vizualių idėjų įgyvendinimas eksperimentuojant bei pritaikant tam tinkamas technologijas.</p> <p>Nuoseklus erdvinės formos pajautimo lavinimas, vizualių idėjų įgyvendinimas, tinkamas atlikimo technologijų pritaikymas.</p>	<p>Piešimo įgūdžių formavimas.</p> <p>Įvairių grafinių technikų panaudojimas.</p> <p>Teminės kompozicijos, eskizavimas, kūrybiniai darbai.</p> <p>Spalvinės pratybos (akvareliniai pieštukai, kreidinė, aliejinė pastelė).</p> <p>Spalviniai eskizai, kūrybiniai darbai.</p> <p>Netradiciniai tapymo būdai. Pūtimas, štapavimas</p> <p>Daikto faktūra ir kompozicija.</p> <p>Natiurmortas.</p> <p>Teminės figūrinės kompozicijos.</p> <p>Žmogaus figūros eskizavimas, kūrybiniai darbai.</p> <p>Netradicinių spalvinių priemonių panaudojimas.</p> <p>Spalviniai techniniai pratimai, eskizai, kūrybiniai darbai.</p> <p>Kūrybinės interpretacijos remiantis natūra, tautodaile, profesionaliuoju menu. Reljefas, įspaudai, funkcionalios formos.</p> <p>Erdvinių formų komponavimas plokštumoje, jų tarpusavio ryšys.</p> <p>Reljefo kūrimas.</p> <p>Lipdyba iš molio. Konstravimas iš įvairių medžiagų, papje mašė.</p> <p>Sąvokos: etninė kultūra, kalendorinės šventės, papročiai, simboliai.</p> <p>Skulptūrinės kompozicijos kūrimas</p> <p>Netradicinių medžiagų naudojimas. Jų taikymas kūrybiniuose darbuose.</p> <p>Įvairių technikų jungimas, eksperimentai, žemės menas</p>
Darbų skaičius per mokslo metus	Įgytų gebėjimų patikrinimo (vertinimo) formos

5–10	I ir II pusmečių pabaigoje vyksta darbų peržiūra/paroda: eksponuojami 1–2 darbai, geriausiai atspindintys mokinių individualią pažangą.
<p>Vertinimas: mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami pagal mokykloje patvirtintą Mokinių mokymosi pasiekimų ir vertinimo tvarką. Mokinių pasiekimams vertinti taikoma įskaityta/neįskaityta sistema kiekvieno pusmečio darbų peržiūrų metu. Akcentuojama individuali pažanga, lyginami dabartiniai mokinio pasiekimai su ankstesniais.</p> <p>Ugdymo metodika: ugdomi dailės kūrinio ar reiškinių suvokimo pradmenis, formuojant pirminius gamtinės, kultūrinės aplinkos stebėjimo, analizavimo įgūdžius, skatinant juos panaudoti įgyvendinant savo kūrybinius sumanymus.</p> <p>Naudojama literatūra: B. Barber „Išsamus piešimo vadovas“; R. Čarna „Grafika – piešiniai“, „Grafikos technikos“; A. Szunyoghy „Didžioji piešimo knyga“; R. Kučinskienė „Dailės terapija“; H. Harrison „Kaip piešti ir tapyti“; G. Berdenkovas „Skulptūra“; O. Žilinskienė „Tapyba Tau“, „Meno istorijos ir dailės pažinimo pagrindai“; J. Hokušienė „Tautodailė“.</p>	

DAILĖS PAŽINIMAS IR REFLEKTAVIMAS

1. Dailės pažinimo ir reflektavimo paskirtis – suteikti dailės suvokimo pradmenis ir formuoti pradinius dailės raiškos įgūdžius.

2. Dailės pažinimo ir reflektavimo tikslas – reflektuoti ir įsivertinti dailės, kultūros paminklus bei reiškinius, įgyti kūrybos proceso suvokimo pradmenis.

3. Dailės pažinimo ir reflektavimo uždavinys – ugdyti dailės kūrinio ar reiškinių suvokimo pradmenis, formuojant aplinkos stebėjimo, analizavimo įgūdžius, skatinti juos pritaikyti, įgyvendinant savo kūrybinius sumanymus.

4. Dailės pažinimo ir reflektavimo mokymas:

4.1. 3 klasėje mokomasi po 1-2 akademines valandas per savaitę;

4.2. valandos dailės pažinimo ir reflektavimo veiklos sritims skiriamos mokyklos nuožiūra (numatomos mokyklos ugdymo plane). Atsižvelgiant į mokyklos ugdymo bazę, tradicijas, ugdymo poreikius bei aktualijas, veiklos sritys gali būti integruojamos;

4.3. programai įgyvendinti ugdymas organizuojamas grupėje;

4.4. gali būti sudarytos mobilios grupės;

4.5. užsiėmimai gali būti organizuojami gamtoje, muziejuose, galerijose ir kt.;

4.6. derinami informaciniai ir kūrybiniai metodai;

4.7. ugdymas individualizuojamas, lanksčiai pritaikant užduotis, laiduojant mokinio gebėjimų plėtotę bei poreikius, ugdomas pastabumas, nestandartiškas kūrybinis mąstymas, skatinama stebėti aplinkinį pasaulį, gamtos reiškinius, dailės kūrinius;

4.8. atsižvelgiant į mokinio mokymosi pasiekimus ir gebėjimus, gali būti koreguojama ugdymosi trukmė ir ugdymo turinys.

5. Dailės pažinimo ir reflektavimo dalyko mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - dailės pažinimas ir reflektavimas.
--

Esminis gebėjimas – reflektuoti ir įsivertinti dailės, kultūros paminklus bei reiškinius, taikyti dailės pažinimo įgūdžius praktinėje veikloje ir gyvenime.
---

6. Dailės pažinimo ir reflektavimo turinio apimtis: menas mūsų aplinkoje. Menas kaip žaidimas. Dailės terminai. Dailės rūšys ir žanrai. Plastinės kalbos elementai. Meno epochos: senosios civilizacijos, didieji meno stiliai, modernus ir postmodernus menas. Etnokultūra: kalendorinės šventės, papročiai, pasakos, simboliai. Tautodailė: formos, medžiagos, dekoras, ornamentas, spalvos. Dailės kūrinio analizės pradmenys.

III klasė	
Mokymo pobūdis: grupinė pamoka.	
Dalyko turinys	Temos
Susieti kūrinio nuotaiką su dailės raiškos priemonėmis Išvelgti tautodailėje, meniniame palikime ir šiuolaikiniame mene raiškos priemonių kaitą Stebėti ir vertinti savo, kitų kūrybą bei pasiekimus parodose, meninėse akcijose, projektuose	Menas mūsų aplinkoje; Menas kaip žaidimas (įvairūs eksperimentai); Dailės terminai; Dailės rūšys ir žanrai; Plastinės kalbos elementai; Meno epochos: senosios civilizacijos, didieji meno stiliai, modernus ir postmodernus menas;

	Etnokultūra: kalendorinės šventės, papročiai, pasakos, simboliai; Eskizavimas, kūrybiniai darbai; Tautodailė: formos, medžiagos, dekorai, ornamentai, spalvos; Eskizavimas, kūrybiniai darbai; Dailės kūrinio analizės pradmenys.
Darbų skaičius per mokslo metus	Įgytų gebėjimų patikrinimo (vertinimo) formos
4–8	I ir II pusmečių pabaigose vyksta darbų peržiūros/parodos: eksponuojami 1–3 darbai, geriausiai atspindintys mokinių individualią pažangą.
<p>Vertinimas: mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami pagal mokykloje patvirtintą Mokinių mokymosi pasiekimų ir vertinimo tvarką. Mokinių pasiekimams vertinti taikoma įskaityta/neįskaityta sistema kiekvieno pusmečio darbų peržiūrų metu. Akcentuojama individuali pažanga, lyginami dabartiniai mokinio pasiekimai su ankstesniais.</p> <p>Ugdymo metodika: ugdomi pradiniai meno pažinimo įgūdžiai, supažindinama su dailės terminais, rūšimis, žanrais, etnokultūra, tautodaile.</p> <p>Naudojama literatūra: „Meno istorijos ir dailės pažinimo pagrindai“; D. Widhocher „Vaikų piešinių interpretacija“; H. Harrison „Kaip piešti ir tapyti“; L. Pridotkienė „Piešimo ir kompozicijos pagrindai“; J. Adomonis „Nuo taško iki sintezės“.</p>	